

67 ปี

28 เมษายน วันมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ข่าวประชาสัมพันธ์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ 0-2649-5000

ภายใน 15666 โทรศัพท์/โทรสาร 02-259-6172

จากหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ฉบับประจำวันที 9 เดือนเมษายน พ.ศ.2560 หน้า 5

ศูนย์สารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ ได้จัดระบบข่าวสื่อสิ่งพิมพ์ สนใจดูได้ที่ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

ทางเลือกการรักษาพยาบาลผู้สูงอายุ ให้มีชีวิตอย่างมีคุณภาพที่ลูกหลานควรรู้ (ตอนที่ ๑)

๑ สถานที่ บ้านเรา

ปรีชาติ ประคองจิตร

หรือหรือไม่? ประเทศไทยจะเป็นเจ้าของสถิติผู้สูงอายุ
สูงส่งอย่างก้าวกระโดดและครองอันดับ ๑ ในเอเชียแห่ง
ทุกประเทศอย่างรวดเร็ว ลองหลับตาคิดว่าในบรยากาศ
ที่แสนเศร้า เราจะมีผู้ปวยที่เป็นผู้สูงวัยนอนป่วยติดเตียงคนใช้
หาใจรายวันในห้องไอซียู ห้องผู้ป่วยพิเศษ ห้องผู้ป่วยรวมใน
โรงพยาบาล บางคนถึงกับร้องไห้ด้วยความเจ็บปวดจากโรค
ภัยหลายโรคที่รุมเร้าในวัยชรา ช่างเป็นความรู้สึกที่หดหูใจเมื่อ
ตื่นขึ้นมาทุกวันแล้วยังมองเห็นเพื่อนข้างเตียงที่จากไปแล้วย้อน
กลับมาคิดถึงตัวเอง...

ประเทศไทยในปีอีก ๑๕ ปีข้างหน้า ปี ๒๕๗๕ จะมี
ประชากร ๑ ใน ๕ ที่อายุสูงกว่า ๖๕ ปีกว่า ๑๓.๕ ล้านคน
จากจำนวนประชากรทั้งหมด ๖๕ ล้านคน และใช้เวลาอีก ๕ ปี
ต่อจากนั้นประเทศไทยจะก้าวสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ คือมี
ประชากรสูงวัยมากถึง ๑๔ ล้านคน นับได้ว่าผู้สูงวัยในเมืองไทย
เติบโตอย่างรวดเร็วมาก ในขณะที่ประเทศในกลุ่มตะวันตกใช้
เวลาเกือบร้อยปีจึงจะครองสถิติประเทศผู้สูงวัย

พระอาจารย์ชลาโร สถานพำนักสงฆ์บ้านไร่ทอง
นครรราชสีมา แบ่งปันความรู้ดังนี้ “คนเราเกิดคนเดียว แก่ก็
คนเดียว เจ็บก็เจ็บคนเดียว ตายก็ตายคนเดียว เรื่องการสะกิด
การบำเพ็ญกุศล ไม่มีใครทำให้เราได้ เป็นงานของเราโดยเฉพาะ”
ย่าง รุ่ง ดอกแก้วลอยกลิ่นมาลัยลม “ย่าง รุ่งดอกไม้วากัน
บาน” ท่านอาจารย์ (ท่านอาจารย์พระพุทธรักษาสิกขุ) ว่า “เป็น
เวลาที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้” ใจสงบ ความคิดเบาๆ ผ่านเข้ามา
เจือจาง เดี่ยวมา เดี่ยวหาย เหมือนกลิ่นแก้วลอยลมจากไกลๆ
บันทึกโดยคุณหญิงจันทรี หาญเงินลักษณ์ “ป้าศรี” ส่วนหนึ่ง
ของบทบันทึกจากปฏิทินธรรม ณ สวนโมกขพลาราม จังหวัด
สุราษฎร์ธานี พ.ศ.๒๕๖๖) เจ้าของคอนเซ็ปต์ช่วยอย่างไรมาใกล้
สนธยา ชีวิต...เมื่อถือกำเนิดขึ้นมาก็เตรียมตัวแก่ เตรียมตัวเจ็บ
เตรียมตัวตายได้เสีย เพราะสภาพเหล่านี้เป็นสิ่งที่ต้องเกิดขึ้น

พราดีย์ พาร์ค ร่วมกับ บ้านสุทธาวาส เณรพระเกียรติ
ไทยประกันชีวิต ร่วมกันจัดงาน “สูงวัยอย่างมีคุณภาพ” ที่
ศูนย์การค้าพราดีย์ พาร์ค ตั้งอยู่บนถนนศรีนครินทร์ ที่ชั้น
๓ เมื่อวันที่ ๑๕ มี.ค.ในหัวข้อ “ทางเลือกการรักษาพยาบาล
ที่ผู้สูงวัยสมควรได้รับทราบ” วรรณ จาตุรมุข เติร์ชชัย
พุทธิกเพื่อพระพุทธรักษาและสังคม ทำงานโครงการเผชิญ

ความตายอย่างสงบ ทำหน้าที่พิธีกรดำเนินรายการกล่าวแนะนำ
วิทยากรทั้ง ๓ คุณหญิงจันทรี หาญเงินลักษณ์ การมีชีวิตที่
ดี ถ้าตายอย่างมีคุณค่า ผลักดันอบรมดูแลแบบประคับประคอง
ใช้เวลาที่เหลือเผยแพร่แนวความคิดให้คนมีชีวิตอยู่อย่างมี
คุณภาพ มีผลงานเขียนผ่านชีวิตมาเยอะ ในหนังสือเผยเคล็ดลับ
เรื่องวิชาตัวเบา ใช้ชีวิตอย่างไรเมื่อถึงวันหนึ่งที่จะทำให้อายุ
“ป้าศรี” มีเคล็ดลับที่จะนำมาบอกเล่า ทำให้ดูสวยสง่าบุคลิก

ศาสตราจารย์แสง บุญเฉลิมวิภาส นักกฎหมาย ที่ปรึกษา
ศูนย์กฎหมายสุขภาพและจริยศาสตร์ ม.๑๒ พ.ร.บ.สุขภาพแห่ง
ชาติ พ.ศ.๒๕๕๐ บุคคลมีสิทธิ์ทำหนังสือแสดงเจตนาไม่ประสงค์จะ
รับบริการสาธารณสุขที่เป็นไปเพียงเพื่อยืดการตายในวาระสุดท้าย
ของชีวิตตน หรือเพื่อยุติการทรมานจากการเจ็บป่วยได้ การดำเนิน
การตามหนังสือแสดงเจตนาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลัก
เกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง เมื่อผู้ประกอบวิชาชีพ
ด้านสาธารณสุขได้ปฏิบัติตามเจตนาของผู้คนตามวรรคหนึ่งแล้ว มิ
ให้ถือว่ากระทำการนั้นเป็นความผิดและให้พ้นจากความรับผิดทั้ง
ปวง ผศ.แพทย์หญิงชลาโร เณราวิน อาจารย์สาขาวิชาประสาท
วิทยา ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ นำเสนอเรื่องการควบคุมร่างกายในการเคลื่อนไหว
วางแผนการรักษาให้อยู่อย่างมีศักดิ์ศรี ไม่เป็นการแก่ลูกหลาน

ศาสตราจารย์แสง บุญเฉลิมวิภาส เล่าว่าสมเด็จพระญาณ
สังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก สมเด็จพระ
สังฆราชองค์ที่ ๑๙ เคยตรัสไว้ว่าคนที่คุยเรื่องความตายเป็นเรื่อง
ปกติ มีจิตตั้งมั่น ไม่ประมาท ผลักดันตัวใหญ่ที่วางแผนชีวิตทุก
วัน นักธุรกิจ นักการเมือง แต่สิ่งหนึ่งเขาไม่ได้วางแผนในระยะ
สุดท้าย เมื่อถึงคราวเจ็บป่วย ไม่รู้สึกตัว ไม่วางแผน ลูกหลานก็
หวังดี อือปอเรือๆ ให้รักษาอยู่ในห้องไอซียู กว่าจะจากไปเป็นไป
ด้วยความยากลำบากมาก “มีนายทหารรุ่นเดียวกับผมเป็นพลเอก
ถ้าเอ่ยชื่อขอย่อมเป็นที่รู้จัก ป่วยด้วยโรคอะไรก็รีบส่งโรงพยาบาล
รักษาเป็นเวลาสามปี คุณหมอบอกว่าให้กลับบ้านไปอยู่ในลูกเมีย
ที่บ้าน แต่ลูกเมียกลับรังเกียจให้กลับเข้าไปอยู่ในห้องไอซียูโดยไม่
เข้าใจ ย้ายจากไอซียูโรงพยาบาลหนึ่งไปอยู่ไอซียูอีกโรงพยาบาล
หนึ่ง เป็นเพราะไม่ได้มีหนังสือปฏิเสธการรักษาที่จะเป็นการยืดชีวิต
ในวาระสุดท้ายของผู้สูงวัยได้”

สภาพที่เห็นก็คือผลจากการไม่วางแผนเรื่องความตาย
เป็นการล่วงหน้า การรักษานานสุดท้ายที่มีสายระโยงระยางเต็มไป
หมด เขารู้สึกตัวพยายามจะตั้ง มีอุกมัดข้างเตียงทั้งสองข้าง เรา
เองก็ไม่รู้ว่าจะช่วยได้อย่างไร พยายามที่รู้จักก็ยกมือไหว้ บอกให้
คุณช่วยพลิกตัวคนไข้บ่อยๆ คุณก็หมอบต้องบอกความจริงเพราะ
ทรมาน คุณรับลูกและภรรยาด้วยความจริงใจไม่ได้ ให้อ้อต่อไป จน
กระทั่งเสียชีวิตด้วยการติดเชื้อในห้องไอซียู นี่คือตัวอย่างของการ
ไม่วางแผน จริงๆ แล้วช่วงชีวิตสำคัญที่สุด จัดตอนจะจากไปสำคัญ
มาก ในประเทศที่เบต ฎหมายจะเน้นเรื่องนี้เป็นพิเศษ แต่บ้านเรา
จะปล่อยให้คนไข้ป่วยหนักอยู่อย่างโดดเดี่ยวในห้องไอซียู ทั้งๆ ที่

มีกฎหมาย พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๐ ม.๑๒ บุคคลมีสิทธิทำหนังสือแสดงเจตนาไม่ประสงค์ขอรับบริการสาธารณสุขที่เป็นไปเพียงเพื่อบิดการตายในวาระสุดท้ายของชีวิตตนเอง หรือเพื่อบุติการทรมานจากการเจ็บป่วยได้ การดำเนินการตามหนังสือแสดงเจตนาตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง เมื่อผู้ประกอบวิชาชีพด้านสาธารณสุขได้ปฏิบัติตามเจตนาของบุคคลตามวรรคหนึ่งแล้ว มิให้ถือว่าการกระทำนั้นเป็นความผิด ให้พ้นจากความรับผิดทั้งปวง

ส่วนใหญ่ปัญหาจะเกิดจากความกดดันอย่างเฉียบพลันมาจากคนแดนไกลที่ไม่ได้ดูแลแม่ แต่คนที่ดูแลแม่อย่างใกล้ชิดย่อมมีความเข้าใจในปัญหาที่เกิดขึ้น ม.๑๒ ตรงข้ามกับการุณยฆาต คือเร่งให้ตายเร็ว เป็นเรื่องที่ทำไม่ได้ แต่เรื่องความตายตามธรรมชาติเป็นคนละเรื่องกัน วิธีปฏิบัติในสำนักงานสุขภาพแห่งชาติมีตัวอย่างให้นำไปก๊อปปี้เขียนตามได้ เก่งกว่าชาวบ้านจะเขียนไม่เป็น คนที่

ไม่เคยเข้าห้องไอซียูจะไม่เคยเจอ ไม่มีหัวใจจะมีพยานหรือไม่พยานก็ได้ เป็นการเขียนรับรองสำเนาถูกต้อง หมอขึ้นเวรตอนตีสองเริ่มใส่สาย เมื่อออกไปแล้วไม่มีหลักฐานแสดง ไม่ใช่เป็นการเร่งการตาย แต่ปล่อยให้เป็นการตายตามธรรมชาติ สื่อขอบพาดหัวข่าว ประเทศไทยให้สิทธิตามกฎหมายเลือกที่จะตายตามธรรมชาติ มีคำถามถามว่าจะรู้ได้อย่างไรว่าเป็นวาระสุดท้ายของชีวิต หมอจะเป็นคนบอกล่วงหน้าประมาณ ๓-๕ วัน โดยเฉพาะเป็นโรคมะเร็ง ถ้าร่างกายไม่ตอบรับยาจะตายภายใน ๒ สัปดาห์ ถ้าเราไม่เจอะเจอ ไม่มีม พุทธิกรรมเหล่านี้ไม่ได้เป็นการทิ้งคนไข้แต่อย่างใด ในวงการแพทย์มีศัพท์วาระรักษาแบบประคับประคอง ทั้งหมดนี้เขียนไว้แล้วในข้อกฎหมาย

ถ้าหัวใจไม่ออกให้ออกซิเจนจากรูจมูก เจ็บปวดไหม มอร์ฟีนก็ช่วยได้ การดูแลจิตใจเป็นเรื่องสำคัญมาก อยากจะพบใครก็จัดให้คนนั้นได้เข้ามาดูแลอย่างใกล้ชิด ไม่ได้เป็นการทิ้งคนไข้แต่อย่างใด วาระสุดท้ายเป็นเรื่องที่น่าเห็นใจเป็นอย่างมาก หลวงพ่อคุณ บริสุทโธเขียนพินัยกรรมขออุทิศร่างกายให้คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น แต่ไม่ได้เขียนข้อความว่าไม่ต้องขอการรักษา น้องสาวของหลวงพ่อก่อนอายุ ๙๐ ปีมาจากลพบุรีเข้าไปพบไม่ได้ ต้องร้องให้อยู่หน้าห้องไอซียู เรื่องอย่างนี้ต้องเขียนความจำนงไว้ว่าจะไม่เข้าห้องไอซียู อยากฟังบทสวดมนต์ แต่บางคนก็ไม่ได้อยากฟังบทสวดมนต์ก่อนเสียชีวิต ขอเพียงได้มีโอกาสจับมือลูกไว้ บางคนฟังธรรมะในช่วงนั้นแล้วจิตใจไม่สงบ ถ้าอยากพบแฟนเก่าก็ต้องตามมาให้พบกัน ถ้าไม่อยากพบใครก็ต้องเขียนไว้ด้วย เอกสารของเราจะทำหรือไม่อยากจะทำอะไรก็เขียนกำกับไว้ได้ทั้งหมด จะมีพยานหรือไม่พยานก็ได้ทั้งนั้น คนที่มีอายุ ๑๘ ปีขึ้นไปสามารถเขียนถึงความจำนงของเราได้ทั้งหมด

เราไม่ประสงค์ให้มีการเจาะคอที่ทำได้ ในกรณีที่มีการเจาะคอเพื่อใส่ท่อออกซิเจนไปแล้วในช่วงกลางดึกแล้วไม่ได้พบเอกสารที่ระบุความจำนงในการรักษาพยาบาล ญาติเจ้าของไข้สามารถนำเอกสารที่แสดงความจำนงของคนไข้ไว้มาแสดงเพื่อขอให้หมอดอดท่อหายใจได้ ค่อยๆ ลดการหายใจทีละนิดคือตามกฎหมายเป็นการตายอย่างสงบตามธรรมชาติซึ่งเป็นวาระสุดท้ายของชีวิต เป็นการช่วยบุคลากรที่ดำเนินการตามกฎหมายพ้นจากความรับผิดชองทั้งปวง

กฎหมายฉบับนี้บังคับใช้เผยแพร่มาแล้ว ๑๐ ปี มีหมอกกลุ่มหนึ่งไม่เห็นด้วย แพทยสภา ภาควิชาการตบชกชี้แจงหลังจากกฎหมายมีผลบังคับใช้ เมื่อมีคดีฟ้องร้องศาลปกครองมีคำพิพากษากฎหมายถูกต้องลงตัว แนวปฏิบัติแต่ละโรงพยาบาลไม่เหมือนกัน ขอให้ทำข้อกฎหมายอนาคตช่วยกันทำ Hospice ในกรณีที่คุณไม่อยากจะตายที่บ้าน หรือมีการทำ Hospice เป็นสถานที่กึ่งกลางระหว่างทางที่จะถึงบ้านและโรงพยาบาล ในกรณีที่ไม่ได้อยู่โรงพยาบาล แต่กว่าจะเดินทางไปถึงโรงพยาบาลค่อนข้างไกลมาก มีอะไรที่จะเชื่อมต่อกับที่โรงพยาบาลได้ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้ทำมาแล้ว มีผู้บริหารที่ดินจำนวน ๔๔ ไร่ รั้งสัตด้วยงบประมาณ ๒๕๐ ล้านบาท กำลังก่อสร้างแล้วเสร็จปีหน้า เลือกเปิดในวันที่ ๑๓ ต.ค.๒๕๖๐ เป็นวันครบรอบ ๑ ปีที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชเสด็จสวรรคต เราจะทำพิธีถวายเป็นพระราชกุศลแต่พระองค์ท่านด้วย.

(โปรดอ่านต่อฉบับหน้า)

ขอขอบคุณ คุณอาริยา สินธุจรีวัตร บุญนา